

(สำเนา)

ที่ สร.๐๖๐๑/๙๐๘

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๗ สิงหาคม ๒๕๒๔

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.
ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.
และร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.

เรียน อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อ้างถึง หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ ทม.๐๓๐๑/๕๑๕๐

ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๒๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทีกของประธานกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘

ตามหนังสือที่อ้างถึงความว่า สืบเนื่องมาจากการประชุมระหว่างเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากับผู้แทนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๒๔ นั้น ได้มีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดให้มีคณะกรรมการศูนย์ต่าง ๆ ในร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความจำเป็นทางวิชาการและทางบริหารที่จะต้องกำหนดให้มีขึ้น และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความเห็นในแง่กฎหมายว่า การกำหนดให้มีกรรมการบริหารศูนย์ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นสิ่งที่ทำได้โดยชอบตามมาตรา ๑๕๙ ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เพราะมิได้เป็นการขัดกฎหมายใด ๆ ทั้งสิ้น ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่องต่อกรรมการร่างกฎหมาย (คณะที่ ๘) เพื่อรอคำวินิจฉัยในปัญหาว่าการกำหนดให้มีคณะกรรมการในร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะกระทำได้หรือไม่ กรรมการร่างกฎหมาย (คณะที่ ๘) ได้ประชุมพิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๒๔ และได้วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ มิได้ให้อำนาจกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารศูนย์แต่ประการใด การตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์โดยให้มีคณะกรรมการบริหารกิจการของศูนย์ จึงเป็นการเกินขอบเขตที่กฎหมายแม่บทให้อำนาจไว้ และ

เป็นการขัดต่อเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บท และถือว่าการขัดต่อกฎหมายดังที่บัญญัติห้ามไว้ในมาตรา ๑๕๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาบันทีกข้อความที่แนบมาพร้อมนี้

อนึ่ง สำหรับร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้งสามฉบับนั้น เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กองกฎหมายไทย) จะได้ดำเนินการตรวจพิจารณาจนแล้วเสร็จ และจะแจ้งผลให้ทราบในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์
(นายอมร จันทรสมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการกรม
โทร.๒๒๒๐๒๐๖ - ๙

บันทึกข้อความ

เรื่อง การตีความพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ (ปัญหาการกำหนดคณะกรรมการบริหารในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์วิทยบริการ ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ และศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

เรียน เลขาธิการ ฯ

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ สร.๐๒๐๓/๘๐๕๓ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๒๔ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. และหนังสือ ที่ สร.๐๒๐๓/๘๒๔๓ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๔ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาตั้งศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. และร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีคำสั่งให้กองกฎหมายไทยตรวจพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวทั้งสามฉบับ เนื่องจากเห็นว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแบบในการร่างกฎหมายและเป็นกฎหมายที่ไม่ซับซ้อนตามข้อ ๔ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดทำและการพิจารณาร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ โดยกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒

กองกฎหมายได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาทั้งสามฉบับ โดยมีผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัยสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดแล้ว มีความเห็นตราบทบัญญัติที่กำหนดให้มีคณะกรรมการศูนย์ องค์ประกอบของคณะกรรมการและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าวตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ของร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. มาตรา ๖ และมาตรา ๗ ของร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. และมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ของร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. น่าจะขัดต่อบทบัญญัติของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒

ต่อมาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มีหนังสือ ที่ ทม.๐๓๐๑/๕๑๕๐ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๒๔ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความจำเป็นทางวิชาการและการบริหารที่จะต้องกำหนดให้มีคณะกรรมการในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวทั้งสามฉบับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความเห็นในแง่กฎหมายว่า การกำหนดให้มีกรรมการบริหารศูนย์ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นสิ่งที่ทำได้โดยชอบตามมาตรา ๑๕๙ ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เพราะมิได้เป็นการขัดกฎหมายใด ๆ ทั้งสิ้น และหากไม่สามารถกำหนดรูปแบบการบริหารศูนย์โดยมีคณะกรรมการบริหารจะทำให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต้องเปลี่ยน

การบริหารงานไปในรูปแบบอื่น ซึ่งน่าจะก่อให้เกิดความสูญเสียทางวิชาการเป็นอย่างยิ่ง

ปัญหาว่าการกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารศูนย์ในพระราชบัญญัติการจัดตั้งศูนย์ตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ จะกระทำได้อหรือไม่ เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกาได้นำเสนอเรื่องต่อกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๒๔ เพื่อขอคำวินิจฉัย

กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘ ได้พิจารณาเรื่องนี้ โดยมีผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า มาตรา ๓๐^๑ แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดรูปแบบการบริหารวิทยาลัย สถาบัน ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยให้ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของวิทยาลัย สถาบัน ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น บทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารวิทยาลัย สถาบัน ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นนี้ไม่ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหาร ซึ่งแตกต่างจากบทบัญญัติในสิ่งเกี่ยวกับรูปแบบบริหารของคณะ แผนกอิสระบัณฑิตวิทยาลัย ตามมาตรา ๒๕^๒ มาตรา ๒๖^๓ และมาตรา ๒๙^๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันซึ่งกำหนดให้มี

^๑ มาตรา ๓๐ ในวิทยาลัย สถาบัน ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของวิทยาลัย สถาบัน ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และอาจมีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานคนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อช่วยกิจการที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานจะมอบหมายก็ได้

ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานนั้นให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย ผู้ซึ่งได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่ทบวงมหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

รองผู้อำนวยการ หรือรองหัวหน้าหน่วยงานต้องมีคุณสมบัติตามวรรคสอง และให้ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้เสนอแต่งตั้งและถอดถอนรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานต่อสภามหาวิทยาลัย

เมื่อผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานพ้นจากตำแหน่งด้วย

^๒ มาตรา ๒๕ ในคณะ ให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วย

(๑) คณบดี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองคณบดี ถ้ามี เป็นกรรมการ

(๓) หัวหน้าภาควิชาในคณะ ถ้ามี เป็นกรรมการ

(๔) ในกรณีที่ไม่มีการแบ่งภาควิชา ให้มีกรรมการซึ่งคณาจารย์ประจำในคณะเลือกตั้งขึ้นจากคณาจารย์ประจำในคณะนั้น มีจำนวนตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มีการแบ่งภาควิชา ให้มีกรรมการซึ่งคณาจารย์ประจำในคณะเลือกตั้งขึ้นจากคณาจารย์ประจำในคณะนั้น มีจำนวนเท่ากับกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการใน (๑) (๒) และ (๓) รวมกัน แต่จะ

รูปแบบการบริการ โดยคณะกรรมการประจำคณะแผนกอิสระและบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมทั้งได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าวไว้โดยชัดแจ้ง จึงเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ประสงค์จะให้มีความกรรมการบริหารในวิทยาลัยสถาบัน ศูนย์ หรือหน่วยงานในเครืออย่างอื่น จึงไม่ได้บัญญัติรับรองไว้เช่นเดียวกับในกรณีของคณะ แผนกอิสระ หรือบัณฑิตวิทยาลัยและในกรณีของสถาบัน ตามมาตรา ๕๐^๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ยังได้กำหนดให้ประธานและกรรมการในคณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดตั้งสถาบัน ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๔๘๖ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระเท่านั้น แสดงให้เห็นว่าพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ประสงค์จะให้มีความกรรมการบริหารในสถาบันอีกต่อไป ดังนั้นรูปแบบของการบริหารวิทยาลัย ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเท่าเทียมกับสถาบันดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐ จึงควรจะเป็นรูปเดียวกับสถาบัน คือไม่มีคณะกรรมการพิจารณาเช่นเดียวกัน

โดยที่พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นกฎหมาย

เป็นคณาจารย์ประจำในภาควิชาเดียวกันเกินหนึ่งคนไม่ได้ ถ้ากรรมการที่เลือกตั้งมีจำนวนไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้เพิ่มจำนวนกรรมการขึ้นอีกหนึ่งคน

กรรมการตาม (๔) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งสองปี และอาจได้รับเลือกตั้งใหม่อีกก็ได้

ให้คณบดีเป็นผู้แต่งตั้งถอดถอนเลขานุการคณะกรรมการประจำคณะ เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่งให้เลขานุการคณะกรรมการประจำคณะพ้นจากตำแหน่งด้วย

๓ มาตรา ๒๖ ในแผนกอิสระ ให้มีคณะกรรมการประจำแผนกอิสระ ประกอบด้วย

(๑) หัวหน้าแผนกอิสระเป็นประธานกรรมการ

(๒) รองหัวหน้าแผนกอิสระ ถ้ามี เป็นกรรมการ

(๓) กรรมการซึ่งคณาจารย์ประจำในแผนกอิสระเลือกตั้งขึ้นจากคณาจารย์ประจำในแผนกอิสระนั้น มีจำนวนตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

กรรมการตาม (๓) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งสองปี และอาจได้รับเลือกตั้งใหม่อีกก็ได้

ให้หัวหน้าแผนกอิสระเป็นผู้แต่งตั้งหรือถอดถอนเลขานุการคณะกรรมการประจำแผนกอิสระเมื่อหัวหน้าแผนกอิสระพ้นจากตำแหน่ง ให้เลขานุการคณะกรรมการประจำแผนกอิสระพ้นจากตำแหน่งด้วย

๔ มาตรา ๒๙ ในบัณฑิตวิทยาลัย ให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยคณะหนึ่งมีอำนาจและหน้าที่บริหารงานของบัณฑิตวิทยาลัยและอาจให้มีคณะกรรมการอื่นที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติงานต่าง ๆ ของบัณฑิตวิทยาลัยตามที่สภามหาวิทยาลัยเห็นสมควรอีกได้

การกำหนดองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย รวมทั้งวาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาส่วนองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอื่น ตลอดจนวาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ ให้ทำเป็นประกาศทบวงมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๕ มาตรา ๕๐ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานและกรรมการในคณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยและพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ

แม่บทที่ให้อำนาจในการออกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์วิทยบริการ ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ และศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มิได้ให้อำนาจในการกำหนดรูปแบบการบริหารศูนย์โดยคณะกรรมการ และมีได้ให้อำนาจตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารงานของศูนย์แต่ประการใด การตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์โดยให้มีคณะกรรมการบริหารกิจการของศูนย์เป็นการเกินขอบเขตที่กฎหมายแม่บทให้อำนาจไว้ และเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บท จึงถือเป็นการขัดต่อกฎหมายดังที่บัญญัติห้ามไว้ในมาตรา ๑๕๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(ลงชื่อ) ประกอบ หุตะสิงห์
ประธานกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘
๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔